

T.C.
GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI
İSTANBUL VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI
Mükellef Hizmetleri Usul Grup Müdürlüğü

Sayı : 11395140-105[229-2015/VUK1-19641]-214796

21.11.2016

Konu : Hurda teslimlerinde KDV
tevkifatı ve belge düzeni

İlgide kayıtlı özelge talep formunda; oto hurda parçaları satın aldığımız ve karşılığında ilgili firmanın KDV Kanunu'nun 17/4-g bendine göre fatura kestiği, aldığımız hurda parçalarının bir kısmını tamir, bakımını yaptıktan sonra vergi mükellefi olan/olmayan şahıs veya firmalara sattığımız, satılamayacak durumda olanların ise çöp olduğunu belirterek, tamir edilerek satışı gerçekleşen ürünlerin satışında KDV uygulanıp uygulanmayacağı ile satılamayan ve çöp olan hurdalara ilişkin kişi belirtmeden ve sıfır KDV ile fatura kesilmesi gerekip gerekmeyeceği ve çöp olan bu hurdaların ne şekilde değerlendirileceği hususlarında Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir.

KDV KANUNU YÖNÜNDEN

Bilindiği üzere, 3065 sayılı Katma Değer Vergisi (KDV) Kanununun;

- 1/1 inci maddesinde, Türkiye'de ticari, sınai, zirai faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde yapılan teslim ve hizmetlerin KDV ye tabi olduğu,

- 17/4-g maddesinde, metal, plastik, lastik, kauçuk, kâğıt, cam hurda ve atıklarının tesliminin KDV den istisna olduğu

hüküm altına alınmıştır.

Katma Değer Vergisi Genel Uygulama Tebliğinin (I/C- 2.1.3.3.3.2) bölümünde; hurda kavramının, her türlü maden, plastik, kağıt ve cam hurdasını, bunların hurda halindeki karışımlarını, aynen veya onarılmak suretiyle üretim amaçlarına uygun olarak kullanılmayacak haldeki metal, plastik, kağıt ve cam karakterli her türlü ham, yarı mamul ve mamul maddeyi ifade ettiği açıklanmıştır.

Buna göre, hurda oto parçalarının, yukarıda belirtildiği şekilde "hurda kavramı" çerçevesinde değerlendirilerek aynen veya onarılmak suretiyle kullanılmayacak halde satılması halinde KDV kanununun 17/4-g maddesi kapsamında katma değer vergisinden istisna tutulması mümkün bulunmaktadır. Ancak, söz konusu malların onarılmak suretiyle kullanılabilir halde satışında genel oranda (%18) KDV uygulanması gerekmektedir.

VERGİ USUL KANUNU YÖNÜNDEN

Bilindiği üzere; Vergi Usul Kanununun 229 uncu maddesinde, faturanın satılan emtia veya yapılan iş karşılığında müşterinin borçlandığı meblağı göstermek üzere emtiayı satan veya işi yapan tüccar tarafından müşteriye verilen ticari vesika olduğu hükme bağlanmıştır.

Mezkûr Kanunun 232 nci maddesinde, *"Birinci ve ikinci sınıf tüccarlar, kazancı basit usulde tespit edilenlerle defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçiler:*

- 1. Birinci ve ikinci sınıf tüccarlara;*
- 2. Serbest meslek erbabına;*
- 3. Kazançları basit usulde tespit olunan tüccarlara;*
- 4. Defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçilere;*
- 5. Vergiden muaf esnafa*

sattıkları emtia veya yaptıkları işler için fatura vermek ve bunlar da fatura istemek ve almak mecburiyetindedirler."

Anılan Kanunun 234 üncü maddesinde, *"Birinci ve ikinci sınıf tüccarlar, kazancı basit usulde tespit edilenlerle defter tutmak mecburiyetinde olan serbest meslek erbabının ve çiftçilerin vergiden muaf esnafa yaptırdıkları işler veya onlardan satın aldıkları emtia için tanzim edip işi yapana veya emtiayı satana imza ettirecekleri gider pusulası vergiden muaf esnaf tarafından verilmiş fatura hükmündedir."*

hükmüne yer verilmiştir.

Diğer taraftan, değeri düşen malların değerlemesine ilişkin hükümleri içeren 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 278 inci maddesine göre, yangın, deprem ve su basması gibi afetler yüzünden veyahut bozulmak, çürümek, kırılmak, çatlamak, paslanmak gibi haller neticesinde iktisadi kıymetlerinde önemli azalış vaki olan emtia ile maliyetlerin hesaplanması mutad olmayan hurdalar ve döküntüler, üstüğü, deşe ve ıskartalar emsal bedeli ile değerlendirilmektedir.

Anılan maddede yer alan "önemli bir azalış" ifadesi iktisadi kıymetlerin piyasa değerini ve kullanılma özelliklerini normalin üzerinde kaybetmelerini ifade etmektedir. Diğer bir ifade ile anılan madde fiziken mevcut ancak normal değerinin altında bir değere sahip malların değerlemesini düzenlemektedir.

Aynı Kanununun 267 nci maddesinde emsal bedel ve emsal bedelin tespit şekillerine ilişkin ayrıntılı açıklamalara yer verilmiştir. Buna göre, kıymeti düşen emtiada değer düşüklüğü emtianın tamamında aynı ölçüde gerçekleşmeyeceğinden, emsal bedelin ortalama fiyat esasına veya maliyet bedeline göre tespiti mümkün bulunmamaktadır. Bu nedenle, emsal bedeli ancak "takdir esasına" göre belirlenebilmektedir. Bunun için de Vergi Usul Kanununun 72 nci maddesinde yer alan Takdir Komisyonlarına başvurulması gerekmektedir.

Buna göre, hurda alımlarında bulunduğunuz satıcının gelir vergisi/kurumlar vergisi veya katma değer vergisi mükellefi olması halinde, satıcı tarafından fatura düzenlenmesi, ancak satıcının vergiden muaf esnaf olması halinde tarafınızdan satıcı adına gider pusulası düzenlenmesi gerekmektedir. Diğer taraftan, sattığınız hurdalar veya hurda olarak alıp tamir ve bakımını gerçekleştirdikten sonra sattığınız ürünler için fatura düzenlemeniz gerektiği tabiidir.

Öte yandan; satın aldığınız ancak satılacak durumda olmadığından çöp olan hurdalar hakkında, Vergi Usul Kanununun 278 inci maddesi gereğince değeri düşen mallar kapsamında değerlendirilmek suretiyle, değer tespiti için Takdir Komisyonuna müracaat edilmesi ve komisyon kararı uyarınca işlem tesis edilmesi gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.